

Силабус курсу
Курортологія

Освітній ступінь – бакалавр

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування

Спеціальність: 242 Туризм

Освітньо-наукова програма «Туризм»

Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – 2 рік, 2 семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: понеділок 11.10-12.30, ауд 143, п'ятниця 11.10.-12.30, ауд. 137

Консультації: п'ятниця 14.05, ауд. 143

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. геог.н., доц. **Альтгайм Любов Богданівна**

Контактна інформація altheim@ukr.net; 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Курортологія – це медична наукова дисципліна, що вивчає цілющі властивості природно-кліматичних і преформованих фізичних чинників, характер їх дії на організм людини, можливості їх використання для лікування й профілактики захворювань, а також із метою оздоровлення.

Сучасна курортологія – медична навчальна дисципліна, яка вивчає лікувальні властивості природних фізичних чинників, особливості їх дії на організм людини, можливості їх застосування із лікувальною і профілактичною метою на курортах і поза їх межами, яка розробляє рекомендації для санаторно-курортного лікування і методи застосування курортних чинників під час різних захворювань.

Зміст даної навчальної дисципліни включає такі основні теми: курортологія, її теоретико-методологічні основи і напрямки діяльності; історія зародження, становлення та розвитку курортів і санаторно-курортної справи у світі та в Україні; медична кліматологія та кліматотерапія як основні розділи курортології; гідротерапія; основи бальнеології та бальнеотехніки; основи грязелікування; лікування глиною і псаммотерапія; термотерапія у санаторно-курортному лікуванні і курортній практиці; фітотерапія і апітерапія у курортній практиці; використання рідкісних і нетрадиційних методів лікування; преформовані та рідкісні лікувальні курортні чинники; лікувальна фізична культура; лікувальний масаж; особливості організації санаторно-курортного лікування; управління санаторно-курортними закладами.

Навчальний контент

	Тема	Результати навчання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. Курортологія : сутність, теоретико-методологічні засади, історія зародження і становлення, основні розділи		
1	Тема 1. Курортологія, її теоретико-методологічні основи і напрямки діяльності.	Знати: <ul style="list-style-type: none">- визначення, завдання, напрямки курортології;- все про курорти: поняття, функції, види, інфраструктура;- все про курортну справу у системі охорони здоров'я та лікувально-оздоровчому туризмі;
2	Тема 2. Історія зародження, становлення та розвитку курортів і санаторно-курортної справи у світі та в Україні.	<ul style="list-style-type: none">- про зародження, становлення і розвиток курортів і курортної справи у світі;- про зародження, становлення і розвиток курортів і курортної справи в Україні;- про роль природно-лікувальних чинників у розвитку курортів;- про поняття та завдання медичної кліматології;- типи клімату й погоди та їх вплив на організм людини;- про адаптацію, акліматизацію, загартовування;- основні методи кліматотерапії- фізичні та фізіологічні основи дозиметрії й дозування кліматолікувальних
3	Тема 3. Медична кліматологія та кліматотерапія як основні розділи курортології.	процедур; <ul style="list-style-type: none">- про курортні ландшафти та їх використання у рекреаційних цілях. Вміти: <ul style="list-style-type: none">- визначити сутність, завдання, напрямки курортології;- дослідити все про курорти: поняття, функції, види, інфраструктура;- дослідити все про курортну справу у системі охорони здоров'я та лікувально-оздоровчому туризмі;- дослідити про зародження, становлення і розвиток курортів і курортної справи у світі;- дослідити про зародження, становлення і розвиток курортів і курортної справи в Україні;- визначити роль природно-лікувальних чинників у розвитку курортів;

		<ul style="list-style-type: none"> - визначити поняття та завдання медичної кліматології; - дослідити типи клімату й погоди та їх вплив на організм людини; - дослідити про адаптацію, акліматизацію, загартовування; - визначити основні методи кліматотерапії - дослідити фізичні та фізіологічні основи дозиметрії й дозування кліматолікувальних процедур; - дослідити курортні ландшафти та їх використання у рекреаційних цілях.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Гідротерапія і грязелікування, лікування глиною і псамотерапія, термотерапія		
4	Тема 4. Гідротерапія. Основи бальнеології та бальнеотехніки.	Знати: <ul style="list-style-type: none"> - про лікувальну дію прісної води на організм людини; - про гідротерапію; - визначення та основні поняття бальнеології; - основні методи бальнеологічного лікування;
5	Тема 5. Основи грязелікування.	<ul style="list-style-type: none"> - про бальнеотехніку: предмет, завдання, технологічні схеми; - про лікувальні грязі: поняття та класифікація; - особливості оздоровчої дії лікувальних грязей на організм людини;
6	Тема 6. Лікування глиною і псамотерапія. Термотерапія у санаторно-курортному лікуванні і курортній практиці.	<ul style="list-style-type: none"> - про методики проведення грязелікувальних процедур; - про цілющі властивості й хімічний склад глини; - про види лікувальної глини та їх використання у курортній практиці; - про псамотерапію; - про термотерапію: поняття, сутність, різновиди. Вміти: <ul style="list-style-type: none"> - визначити лікувальну дію прісної води на організм людини; - дослідити гідротерапію; - визначити основні поняття бальнеології; - визначити основні методи бальнеологічного лікування; - дослідити бальнеотехніку: предмет, завдання, технологічні схеми; - дослідити лікувальні грязі: поняття та класифікація; - визначити особливості оздоровчої дії лікувальних грязей на організм людини; - визначити методики проведення грязелікувальних процедур; - визначити цілющі властивості й хімічний склад глини; - визначити види лікувальної глини та їх використання у курортній практиці; - дослідити псамотерапію; - дослідити термотерапію: поняття, сутність, різновиди.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Фітотерапія і апітерапія, преформовані та рідкісні лікувальні курортні чинники. Особливості організації санаторно-курортного лікування.		
	Тема 7. Фітотерапія і апітерапія у курортній практиці. Використання рідкісних і нетрадиційних методів лікування.	Знати: <ul style="list-style-type: none"> - про фітотерапію: поняття, лікувальні форми; - про апітерапію: лікування медом і продуктами бджільництва; - про цілющі властивості меду та його використання при хворобах людини; - про використання рідкісних і нетрадиційних методів лікування; - про фізіотерапію: поняття і сутність; - штучні фізичні чинники, що використовують у курортній лікувальній практиці; - методи апаратної фізіотерапії;
	Тема 8. Преформовані та рідкісні лікувальні курортні чинники. Лікувальна фізична культура. Лікувальний масаж.	<ul style="list-style-type: none"> - про рухову активність в умовах курорту; - про лікувальну фізичну культуру (ЛФК); - про масаж у комплексі санаторно-курортного лікування; - основні види масажу; - специфіку санаторно-курортного лікування; - види санаторно-курортних закладів; - функціональну структуру санаторно-курортних закладів та їх матеріально-технічну базу; - про правове регулювання діяльності санаторно-курортних закладів; - про концепцію маркетингу в управлінні санаторно-курортною діяльністю; - про кадровий склад закладів санаторно-курортного комплексу; - про організацію дозвілля у санаторно-курортних закладах; - про анімаційний сервіс у санаторно-курортних закладах; - про забезпечення якості й ефективності діяльності санаторно-курортних закладів.
	Тема 9. Особливості організації санаторно-курортного лікування.	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> - дослідити фітотерапію: поняття, лікувальні форми; - дослідити апітерапію: лікування медом і продуктами бджільництва; - визначити цілющі властивості меду та його використання при хворобах людини;

Управління санаторно-курортними закладами.	<ul style="list-style-type: none"> - визначити використання рідкісних і нетрадиційних методів лікування; - дослідити фізіотерапію: поняття і сутність; - визначити штучні фізичні чинники, що використовують у курортній лікувальній практиці; - застосувати у практичній діяльності методи апаратної фізіотерапії; - про рухову активність в умовах курорту; - застосувати у практичній діяльності лікувальну фізичну культуру (ЛФК); - застосувати у практичній діяльності масаж у комплексі санаторно-курортного лікування; - застосувати у практичній діяльності основні види масажу; - визначити специфіку санаторно-курортного лікування; - визначити види санаторно-курортних закладів; - визначити функціональну структуру санаторно-курортних закладів та їх матеріально-технічну базу; - дослідити правове регулювання діяльності санаторно-курортних закладів; - визначити концепцію маркетингу в управлінні санаторно-курортною діяльністю; - сформувати кадровий склад закладів санаторно-курортного комплексу; - організувати дозвілля у санаторно-курортних закладах; - організувати анімаційний сервіс у санаторно-курортних закладах; - застосувати у практичній діяльності забезпечення якості й ефективності діяльності санаторно-курортних закладів.
--	---

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК02.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
ЗК05.	Прагнення до збереження навколишнього середовища
ЗК06.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ФК01.	Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності
ПР03.	Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.
ПР04.	Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.
ПР05.	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

Літературні джерела

1. Альтгайм Л.Б. Рекреалогія. Курс лекцій і методичні рекомендації для проведення практичних занять для студентів географічного факультету, які навчаються на спеціальності «Туризмознавство». Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. – 132 с.
2. Ведмідь Н. І. Класифікація санаторно-курортних і оздоровчих підприємств / Н. І. Ведмідь // Культура народів Причорномор'я. – 2012. – № 238. – С. 9–13.
3. Верещагіна С. Косметичні глини. Користь і властивості косметичної глини. Видикосметичної глини [Електронний ресурс] / Софія Верещагіна. – Режим доступу : <http://ywoman.ru/page/kosmetichni-glini-korist-i-vlastivostikosmetichnoyi-glini-vidi-kosmetichnoyi-glini>.
4. Влащенко Н. М. Нормативно-правове забезпечення санаторно-курортної діяльності в Україні / Н. М. Влащенко // Бізнес Інформ. – 2012. – № 4. – С. 147–150.
5. Загальні питання фізіотерапії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://intranet.tdmu.edu.ua/data/kafedra/internal/sport_med/lectures_stud/uk/med/lik/ptn/.
6. Засоби лікувальної фізичної культури [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://medical-enc.com.ua/sredstva.htm>.
7. Кінезітерапія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki/Кінезітерапія>.
8. Кліматолікування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sanikur.com/uk/4/22/23/>.

9. Краєвська А.С. Менеджмент діяльності санаторно-курортного закладу http://www.confcontact.com/20101224/3_kraev.php.
10. Лікарські рослини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://uk.wikipedia.org/wiki/Лікарські_рослини.
11. Лікувальні грязі та пелоїдолікування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sanikur.com/uk/4/22/25/>.
12. Мигалина Ю. Ю. Розвиток санаторно-курортної справи в Україні [Електронний ресурс] / Ю. Ю. Мигалина. – Режим доступу : http://tourlib.net/statyi_ukr/mygalyna2.htm.
13. Нетрадиційна медицина [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://megasite.in.ua/5116-netradicijna-medicina-te-shho-vi-ne-znali.html>.
14. Основні прийоми масажу: техніка виконання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://poradumo.pp.ua/krasa-i-zdorovya/14873-osnovn-priyomimasazhu-tehnka-vikonannya.html>.
15. Оптимальний руховий режим [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://medbib.in.ua/optimalnyiiv-dvigatelnyiy-rejim.html>.
16. Про курорти : Закон України від 05 жовтня 2000 р. № 2026-III із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 19 січня 2006 року N 3370-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://tourlib.net/zakon/concept2.htm>
17. Рутинський М. Й. Рекреація з основами курортології. – Ч. 1. Теоретичні засади : курс лекцій / М. Й. Рутинський ; за ред. М. Мальської. – Львів : Фенікс, 2004. – 68 с.
18. Смаль І.В. Туристичні та санаторне - курортні кластери в Україні: перспективи та проблеми створення // Туристично-краєзнавчі дослідження. Випуск 4. - К.: Державне підприємство "Національна туристична організація", 2002. - 456 с.
19. Сухан В. С. Кліматологія і кліматотерапія [Електронний ресурс] / В. С. Сухан. – Режим доступу : www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/2671.
20. Ткаченко Т. Особливості управління закладами санаторно-курортної сфери [Електронний ресурс] / Т. Ткаченко, С. Костін. – Режим доступу : http://www.lnu.edu.ua/faculty/intrel/2008_24/19.pdf.
21. Форменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-3) усне опитування, тести, завдання	24
Модуль 2 (теми 3-5) усне опитування, тести, завдання	24
Модуль 3 (теми 7-9) усне опитування, тести, завдання	24
ІНДЗ за темою на вибір	28

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для залікової роботи, питання на залік
- 4) Електронне навчання у системі MODLE
- 5) Тематика ІНДЗ